

Skriftlig innspill til Nasjonal helse og samhandlingsplan

Det er invitert til å gi skriftlig innspill til arbeidet med Nasjonal helse og samhandlingsplan. I dette innspillet ønsker Arbeids- og velferdsdirektoratet å fremme sammenhengen mellom helse og arbeid som bør ivaretas i en Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

Deltakelse i arbeidslivet er en kilde til opplevelse av anerkjennelse, fellesskap, personlig identitet og god helse. Arbeidsdeltakelse kan gi positive helsemessige effekter for mange mennesker. Viktigheten av samarbeidet mellom helsetjenestene og NAV kommer tydelig frem i Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet strategi for fagfeltet Arbeid og Helse (Desember 2021, IS-3023)¹.

I forordet står det:

«Der NAV og Helsetjenesten jobber tett sammen, skal vi yte koordinerte samtidige og effektive tjenester. I tillegg er det viktig at strategien også treffer de tjenester som ytes av NAV og Helsetjenesten generelt, slik at den grunnleggende forståelsen om hvilken betydning aktivitet og arbeidsdeltakelse kan ha for god helse og gode liv, i større grad preger tjenestene.»

NAV yter flere helserelevante ytelser hvor samhandling er nødvendig. I NAV sin virksomhetsstrategi² står det blant annet følgende:

- Brukerne møter helhetlige tjenester på tvers av NAV, helsesektoren og kommunesektoren
- Relevante endringer i livssituasjoner blir fanget opp, slik at brukerne får pengene de har krav på automatisk. Det er enkelt å søke når det er nødvendig.
- De som trenger flere og sammensatte tjenester, møter helhetlige løsninger som tilpasses deres livssituasjon.

Arbeids- og velferdsdirektoratet mener at disse punktene også er viktige i en Nasjonal helse- og samhandlingsplan for å gi bruker/pasient forutsigbarhet. Videre bør god samhandling mellom NAV, primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og kommunene føre til effektiv overføring av nødvendig informasjon.

Herunder nevnes noen særskilte punkter som Arbeids- og velferdsdirektoratet ser som viktige:

- Digital samhandling
 - Samhandling gjennom datadeling tilrettelegger for at innbyggere og aktører i helsesektoren kan ha en mer dynamisk informasjonsdeling. Det bør innføres en standardisering av protokoller for digital samhandling. Digital samhandling forhindres når de forskjellige digitale verktøy ikke er kompatible for utveksling av data. Direktoratet for e-helse anbefaler bruk av HL7 FHIR for samhandling basert på datadeling i helsesektoren.
- Tidlig etablering av nødvendig samarbeid mellom NAV og helsetjenestene
 - Arbeid som helsefremming bør bli synliggjort i Nasjonal helse- og samhandlingsplan.

¹ https://www.helsedirektoratet.no/tema/arbeid-og-helse/Strategi%202021%20%E2%80%93%20Strategi%20for%20fagfeltet%20arbeid%20og%20helse.pdf/_attachment/inline/5a1a73df-bed0-4d3c-890f-ff15839ed62a:534106be0bae56cd647d35845769395968a9ed59/Strategi%202021%20%E2%80%93%20Strategi%20for%20fagfeltet%20arbeid%20og%20helse.pdf

² <https://www.nav.no/strategi>

- Det bør skapes rutiner for ansvars- og samarbeidsforhold når pasienten har behov for helserelaterte ytelser.
 - Helsefellesskapene er etablert som en viktig arena for å fremme gode pasientforløp. NAVs rolle i helsefellesskapene bør beskrives i denne planen.
 - Samhandling med NAV bør inkluderes i fagplaner.
- Flere og flere pasienter står uten fastlege. Dette kan føre til at brukere ikke får de ytelsene de har krav på fordi helseopplysninger mangler eller er mangelfulle. Kommunehelsetjenesten har ansvaret for å sikre fastlegetjenester til innbyggerne, og må beskrive kompenserende tiltak ved fastlegemangel.